

INFORMACIJA ZA STARŠE IN UČENCE

9. RAZRED

IZBIRNI PREDMETI

za šolsko leto 2021/2022

ZAKAJ IZBIRNI PREDMETI?

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencem.

Pomenijo obogatitev ponudbe obveznega programa, ki učencem omogoči poglobljanje znanj na tistih področjih, kjer se čutimo močni ali pa jih to področje posebno zanima.

Razporejeni so v dva sklopa

DRUŽBOSLOVNO – HUMANISTIČNEGA

NARAVOSLOVNO – TEHNIČNEGA.

Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz posameznega sklopa, učenec/učenka pa med izbirnimi predmeti izbere 2 uri pouka tedensko (ne glede na sklop), lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo starši.

Učenec 7., 8. in 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je na predlog staršev oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih – Zakon o osnovni šoli - ZOsn-UPB3 (Uradni list RS, št. 102/2007, 87/2011, 40/2012-ZUJF in 63/13). O oprostitvi odloči ravnateljica.

IZBIRNI PREDMETI

V 9. RAZREDU

2021/2022

	<i>DRUŽBOSLOVNO – HUMANISTIČNO PODROČJE (predmet)</i>	<i>ŠT. UR na teden</i>	<i>UČITELJ-ICA</i>
1.	RETORIKA	1	Alenka KOZAR
2.	VERSTVA IN ETIKA	1	Alenka KOZAR
3.	LIKOVNO SNOVANJE III	1	
4.	TURISTIČNA VZGOJA	1	Bernarda ROUDI
5.	NEMŠČINA III	2	Martina ZELNIK
	<i>NARAVOSLOVNO – TEHNIČNO PODROČJE (predmet)</i>	<i>ŠT. UR na teden</i>	<i>UČITELJ-ICA</i>
1.	POSKUSI V KEMIJI	1	Helena LEŠNIK
2.	KEMIJA V ŽIVLJENJU	1	Helena LEŠNIK
3.	NAČINI PREHRANJEVANJA	1	Zdenka MESARIČ
4.	ŠPORT ZA SPROSTITEV	1	Igor PRŠA
5.	SONCE, LUNA, ZEMLJA (ASTRONOMIJA)		Angela STAJNKO

Seznam izbirnih predmetov je razvrščen po abecednem vrstnem redu (priimek) učiteljev.

DRUŽBOSLOVNO - HUMANISTIČNO PODROČJE

»RETORIKA«

Pomembno je, kako govoriš, predvsem pa - kaj poveš.

Ko najboljšemu prijatelju pripoveduješ, kaj vse si videl, kako zelooooo si se smejal in kaj vse si doživel, z lahkoto slikaš doživete podobe, tvoj glas zveni jasno, poln si navdušenja in tako prepričljiv si, da je poslušalcem kar žal, ker niso bili s teboj.

5

In verjetno si kdaj doživljal tudi drugačne občutke – občutke nemoči, ko prijateljem ali odraslim nikakor nisi mogel dopovedati, kaj želiš. In če je poslušalcev, ki nestrpno čakajo, kaj zanimivega jim boš povedal, zapovrhu še veliko, od tvoje predstavitve pa je odvisna uspešnost projekta, se hitro zgodi, da ne veš, kam bi pogledal, besede zastanejo, dobiš tremo, začneš se potiti, noge se tresejo, ne veš, kaj bi z rokami, tvoj govor pa nima ne repa ne glave. Tvoja ognjevitost se izgubi, razočaran si in morda te je sram.

V takih trenutkih si zaželiš, da bi popravil vtis in se otresel strahu. Izgledati želiš samozavestno, govoriti jasno in prepričljivo in prav ta želja te pripelje do retorike, ki jo izvrstno uporabljajo uspešni in podjetni ljudje.

Retorika je veščina, o tem, kako uporabljamo prepričevalna sredstva, kako sestavimo logično in učinkovito zgrajen govorni nastop, kako razumljivo argumentiramo, kako uporabljamo besedni zaklad, kako uskladimo besedno in nebesedno govorico. Napotki nam pomagajo tudi, da se znebimo treme, da samozavestno nastopamo v svojem slogu, da s poslušalci vzpostavimo dober stik in da pri vsem tem - uživamo. Dobro je vedeti, da se lahko veščin javnega nastopanja naučimo.

Uspešni govorni nastop je koristna in smiselna veščina, ki ti bo pomagala, da boš prepričljivejši, bolj jasen in razumljiv in ti bodo vsi z veseljem prisluhnili.

»VERSTVA IN ETIKA«

Učni načrt in njegovo izvajanje omogočita učencem smiselno izbirati predmet le za eno ali dve leti, čeprav je njegov namen celoviteje uresničen le v triletnem obsegu.

To se dosega z uresnitvijo temeljnih načel:

- 1) da so regiološke vsebine obravnavane v treh zaokroženih celotah, od katerih je vsaka celota koherentna;
- 2) pri obravnavi religijske problematike je v ospredju pristop, ki je primeren starostni/razvojni stopnji otroka;
- 3) da se etična in življenjska vprašanja za obravnavo v posameznih letnikih izbirajo z vidika nagnjenj in potreb učencev danega letnika.

Predmet Verstva in etika ne predpostavlja izključnega vezanja etike na verstva, niti ne omejuje obravnavanje verstev na etična vprašanja. Z »etiko« je smiselno razumeti obravnavanje moralnih razsežnosti medčloveških odnosov in življenjskih vprašanj (in ne posebne filozofske discipline). Pri obravnavanju verstev naj bi bile posebne pozornosti deležne njihova etična naravnost in vodila za medčloveške odnose; pri obravnavi medčloveških odnosov in življenjskih vprašanj pa njihova versko – nazorska ozadja ali posledice z ozirom na različne religije in nazore.

SPLOŠNI CILJI PREDMETA:

Pridobivanje objektivnega znanja in razgledanosti iz obravnavanega področja:

- razvijanje nagnjenja in sposobnosti za oblikovanje zavesti o samem sebi, svoji identiteti, svojih ciljih, zmožnostih in mejah;
- razvijanje sposobnosti razumeti druge ljudi, z njimi sodelovati, biti solidaren in biti pripravljen sporazumno reševati konflikte;
- razvijanje zmožnosti za soočanje s vprašanjem smisla, s spoznavanjem različnih religioznih in nereligioznih pojmovanj sveta in življenja;
- razvijanje zmožnosti za etično presojo in pripravljenost za (so)odgovornost zase, za druge ljudi in naravo;
- pridobivanje kritičnega (pozornega, premišljenega) do religijskih in nereligijskih tradicij in ponudb;

»NEMŠČINA III«

- **Učne vsebine:** prazniki, izleti in potovanja, zdravje, dežele nemškega govornega območja, Slovenija.
- **Besedišče :** je dokaj ozko vezano na učne vsebine.
- **Slovnica:** osvojili naj bi osnove, kot so Verb im Präteritum und Futur I (glagol v pretekliku in prihodnjiku), Adjektivdeklination mit bestimmten und unbestimmten Artikel (sklanjanje pridevnika z določnim in nedoločnim členom), Deklination des Substantivs (sklanjanje samostalnika), Interrogativ-, Demonstrativpronomen (vprašalni in kazalni zaimki), Nebensätze (odvisni stavki z vezniki: weil, wenn, dass).
- **Preverjanje:** Učenec mora biti ocenjen vsaj trikrat, dvakrat ustno in enkrat pisno. Preverjamo in ocenjujemo slušno in bralno razumevanje, govor, pisanje, poznavanje besedišča in slovničnih struktur.

»LIKOVNO SNOVANJE III«

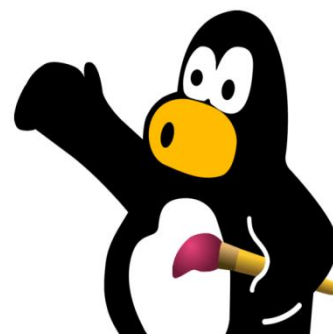
Število ur: 32 - 1 ura tedensko ali blok ura na 14 dni

Izbirni predmet LIKOVNO SNOVANJE III dopolnjuje vsebine iz rednega predmeta likovne vzgoje. Poudarek predmeta je na spoznavanju, odkrivanju in razvijanju učenčeve ustvarjalnosti.

Vsebine predmeta so po posameznih likovnih področjih zasnovane na temeljnih likovnih pojmih, ki jih učenec usvaja in nadgrajuje glede na svoj potencial. Svoje znanje bodo učenci poglobljali tudi tako, da bodo spoznavali likovna dela umetnikov in poklice, pri katerih je potrebno znanje likovnega jezika ter si tako oblikovali merila likovnega vrednotenja za življenje.

Učenec se bo naučil in spoznal pri tem izbirnem predmetu:

- Zlati rez,
- Obrnjeno perspektivo, aspektivo,
- Kip in ambient,
- Načrtovanje prostorskih sprememb v domačem kraju,
- Vizualna sporočila in likovne vsebine,
- Vizualne medije.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenec pri predmetu razvija občutljivost zaznavanja, likovno ustvarjalno mišljenje, emocije in motorično občutljivost, točno zaznavanje, vizualni spomin, domišljijo in motorično spretnost. Pomemben cilj predmeta je priprava učenca za sodelovanje v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja in razumevanje sodobne vizualne komunikacije.

Izbira izbirnega predmeta LIKOVNO SNOVANJE II ni vezana na predhodno izbiro izbirnega predmeta LIKOVNO SNOVANJE.

»TURISTIČNA VZGOJA«

ŠTEVILO UR NA TEDEN: 35 ur – ena ura/teden

a) Namen predmeta:

- predmet je namenjen učencem od 7. do 9. razreda, kar pomeni, da je skupina lahko *heterogena*,

4

- namen predmeta je **vzgoja učencev za pozitivni odnos do turizma in turistov**; učencem naj bi **vzbudil zanimanje za turizem kot možno področje njihovega prihodnjega** poklicnega ali ljubiteljskega dela ter jih motivirati za pridobivanje znanja o turizmu kot družbenem gibanju in perspektivni gospodarski dejavnosti v domačem kraju,
- v zasnovi predmeta so združeni **geografski, etnološki, zgodovinski, družbeni in ekonomski vidiki turizma**,
- predmet povezuje in nadgrajuje znanje, ki ga učenci pridobivajo pri drugih predmetih in dejavnostih kot so npr. GEOGRAFIJA, ZGODOVINA, SLOVENŠČINA, TUJI JEZIK, GOSPODINJSTVO, LIKOVNA IN GLASBENA VZGOJA, NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA ter pri interesnih dejavnostih.

b) Splošni cilji predmeta:

- na primeru domačega kraja **spoznati turizem kot spreminjajoč razvojni pojav, družbeno gibanje in gospodarsko dejavnost**, ki je pomembna za razvoj Slovenije;
- seznaniti se z osnovami za razvoj turizma v domačem kraju in v Sloveniji;
- **spoznati in vrednotiti naravne, družbene, gospodarske in politične osnove za razvoj turizma**;
- odkrivati in **vrednotiti tiste sestavine življenja v domačem kraju in regiji**, ki bi lahko obogatile obiskovalce;
- **se vključiti v turistično življenje** domačega kraja in pri tem spoznati ljudi in ustanove, ki se ukvarjajo s turizmom in živijo od njega;
- **spoznati turistične poklice in možnosti zaposlovanja v turističnih dejavnostih** ter razvijati sposobnosti za opravljanje najrazličnejših del v turizmu;
- spoznati načine pridobivanja in posredovanja informacij v turizmu in o turizmu;
- spoznavati turistično društveno dejavnost in se pripravljati za sodelovanje v turističnem društvu;
- **razvijati sposobnost kulturnega komuniciranja in javnega nastopanja**.

c) Vsebine:

- turizem in njegov razvoj
- domači kraj – turistični kraj
- osnove za razvoj turizma v domačem kraju
- turizem kot gospodarska dejavnost
- življenjski standard kot osnova za razvoj turizma
- odnos do gostov
- turistično oglaševanje in informiranje
- skrb za razvoj turizma
- vodenje po domačem kraju (pokrajini)

NARAVOSLOVNO - TEHNIČNO PODROČJE

»KEMIJA V ŽIVLJENJU«

ŠTEVILO UR NA TEDEN: 32 ur – ena ura/teden

- enoletni predmet, vezan na razred (deveti razred devetletke);
- 32 ur;

METODE DELA:

- eksperimentalno delo;
- opazovanje;
- raziskovalno delo učencev (delo z viri – medmrežje);
- razgovor.

TEME:

- snovi tekmujejo;
- svet brez barv bi bil dogočasen (naravna barvila);
- kemija tudi diši.

PRIMERI POSKUSOV:

- fant z modrimi lasmi;
- barvanje pirhov in blaga z naravnimi barvili (kana, čebulni listi, kurkuma, rdeče zelje...);
- pridobivanje mila;
- priprava kreme;
- dišeče kopalne soli;
- mazilo za ustnice;
- naravni domači deodorant;
- mandljevo olje za telo;
- barvila v rastlinah;

KAKO BOMO OCENJEVALI:

- spretnosti in veščine;
- odnos do dela;
- raziskovanje, zanimanje za delo; ustvarjalnost;
- izdelki učencev.

»POSKUSI V KEMIJI«

- enoletni predmet, vezan na razred (osmi in deveti razred devetletke);
- 35 oziroma 32 ur;
- nadgradnja predmetov kemija v osmem in devetem razredu in predmeta naravoslovje v sedmem razred.

METODE DELA:

- eksperimentalno delo (eksperimentalno delo učencev in demonstracijski eksperiment);
- opazovanje;
- razgovor;
- raziskovalno delo učencev (delo z viri – medmrežje);

PRIMERI POSKUSOV:

- brundajoči medvedki;
- modra steklenica;
- ples mavrične pene;
- črna kača;
- zelene kokice;
- faraonove kače;
- dišeče milo;
- karamela brez ognja;
- vulkan;
- skrivno orožje svetlolask;
- dokaz vnetljivosti potisnega plina v razpršilu;
- reakcije kovin s kisljinami.

KAKO BOMO OCENJEVALI:

- spretnosti in veščine;
- odnos do dela;
- učenčevo upoštevanje varnosti pri izvajanju eksperimentov;
- izdelki učencev.

»NAČINI PREHRANJEVANJA«

LETNO ŠTEVILO : 32 ur

Načini prehranjevanja je enoletni izbirni predmet in ga učenci lahko izberejo v 8. in 9. razredu. Učenci bodo spoznavali pomembnost zdrave prehrane iz praktičnega vidika, glede na okolje v katerem živijo. Učili se bodo o različnih načinih prehranjevanja in spoznavali pomen vključevanja slovenskih narodnih jedi v dnevno prehrano. Pouk poteka v blok urah na 14 dni in temelji na praktičnih vajah, pri katerih učenci pripravljajo enostavne jedi v učilnici za gospodinjstvo. Pripravljene jedi degustirajo in razvijajo nova znanja o teksturah in okusih pripravljenih jedi.

Učenci se naučijo:

- Pomena prehranjenosti za zdravje organizma.
- Ločevati med tradicionalnimi in alternativnimi oblikami prehranjevanja.
- Razlikovati vrste prehranjevanja v različnih starostnih obdobjih in znajo načrtovati lastno prehrano.
- Pripravljati polnovredne enostavne obroke, v katere vključujejo jedi slovenskih kulinarčnih regij in alternativne jedi.
- Razvijajo individualno ustvarjalnost.
- Poglobljajo znanja, v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na gostinsko-turističnih, zdravstvenih, živilskih, kmetijskih šolah.

Vsebina predmeta:

- idealna telesna masa in odstopanja;
- slovenske narodne jedi;
- bio prehrana, makrobiotika in vegetarijanstvo;
- prehrana dojenčkov, otrok, mladostnikov, odraslih in starejših ljudi;
- načrtovanje prehrane v domačem okolju;
- prehrana v posebnih razmerah v naravi ali v izrednih razmerah.

»ŠPORT ZA SPROSTITEV«

ŠTEVILO UR NA TEDEN: 35 ur – ena ura/teden

Izbirni predmeti iz športa so trije: Šport za sprostitev, Šport za zdravje ter Izbrani šport (nogomet, rokomet, odbojka, atletika...). Vsakega izmed teh lahko učenec izbere le eno leto, lahko pa izbere vsako leto drugega. Iz tega sledi, da ni možno eno leto izbrati npr. odbojke, drugo leto pa nogometa. Da ne pride do zmešnjave, naša šola učencem ponuja le tiste izbirne predmete, ki jih sploh lahko izberejo.

Šport za sprostitev je kot nadgradnja športa namenjen učencem, ki želijo spoznati tudi športe, za katere pri rednem pouku ni pravega prostora in časa, so pa lahko zelo dobrodošli pri sprostitvi in zabavi, hkrati pa čutijo večjo potrebo po gibanju. Učenci bodo spoznali, kako pomembno je gibanje za zdrav razvoj in kakovostno življenje, kako lahko šport vpliva na zdravje in boljše splošno počutje ter kateri športi so primerni za njih zdaj oziroma kateri bodo primerni za njih, ko bodo starejši. Kako se s športom, na zabaven način sprostiti od napornega vsakdana, pa naj bo to šola, služba ali kaj drugega

»ASTRONOMIJA«

Sonce, Luna in Zemlja

Je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci izpopolnjujejo znanja iz področja astronomije in fizike ter pridobijo nova znanja in izkušnje orientacije na nebu in opazovanja nočnega neba z optičnimi pripomočki.

Učenec se bo naučil in spoznal pri tem izbirnem predmetu:

- vrste objektov v vesolju, njihove oddaljenosti in velikosti: od Zemlje in teles v Sončevem sistemu preko zvezd do drugih galaksij.
- orientacija po nebu: vzhajanje in zahajanje zvezd, navidezno gibanje Sonca in teles Sončevega sistema in kako bi to videli iz vesolja.
- gradniki Sončevega sistema, primerjava z Zemljo.
- opazovanja s teleskopom - različni pogledi skozi teleskop in kako si ustvarimo predstavo o opazovanem objektu.
- astronomska opazovanja Lune, Sonce in planetov, pogledi na zvezde in gruče zvezd - kako lahko primerjamo ta opazovanja z opazovanjem Sonca.

8

Vsebinsko se predmet veže na predmet fizika. Primeren je za vse učence od 7. do 9. razreda, ki jih zanimajo odgovori na vprašanja, kot so: Kaj je Sonce in kako vpliva na naš planet? Kako zgleda površina Lune? Kolikšne so razdalje v vesolju? Kakšne lastnosti ima svetloba? Kako nastane Sončev mrk, Lunine mene?

Spoznajo tudi položaje osnovnih zvezd povezanih v ozvezdja. V sklopu pouka organiziramo dva naravoslovna večera v sodelovanju z novogoriškim astronomskim društvom. Velik poudarek predmeta je na eksperimentih in izkustvenem opazovanju. Pri simulaciji ozvezdij in planetov si pomagamo tudi z računalniškimi programi in internetom. Predmet se izvaja v treh neodvisnih enoletnih sklopih.

